

Köszöntő
Dr. Fónagy János miniszterhelyettes
73. Bányásznapi országos központi ünnepség
Kardoskút, 2023. augusztus 31.

Tisztelt Államtitkár Úr!
Tisztelt Elnök Urak!
Tisztelt Főtitkár Úr!
Tisztelt Ünneplők!

Nagy örömmre szolgál, hogy a **73. Bányásznapi** alkalmából Önökkel együtt ünnepelhetjük a bányásztársadalmat, különös tekintettel azokra, akik munkájuk elismeréseként ma állami kitüntetést vehetnek át.

Külön tisztelettel köszöntöm az **olajbányászokat**, hiszen **Kardoskút** és a térség fejlődéséhez jelentős mértékben járult hozzá az ő tevékenységük, melyet sokszor embert próbáló körülmények között, esőben, térdig érő sárban, fagyban vagy éppen rekkenő hőségben kellett végezniük.

Az olajbányászat Kardoskút történelmének immár 66 éve szerves része: az itt talált nagy kiterjedésű olaj- és gázmező révén 1957-től kezdve Kardoskút a szénhidrogénipar központjává vált.

Ezek az energiahordozók tették lehetővé nagyobb ipari vállalatok Dél-Békésbe települését, valamint a Békés megyei lakásokban a gázfűtés tömegessé válását is elősegítették.

Az olaj és gáz tehát a térség lendítő erejévé vált.

Az olajbányászat Magyarországon nagy múltra tekinthet vissza:

Már az 1400-as évektől felbukkannak azok a feljegyzések, dokumentumok, amelyeknek tanúsága szerint eleink is ismerték az erdélyi kőolaj- és földgáz-előfordulásokat.

A 30-as évek második felében közel 7 millió tonna ipari szénhidrogénvagyont tártak fel. Ez elsősorban **Papp Simon, a zseniális magyar geológus** tevékenységének köszönhető.

1937-ben felfedezték és feltárták a budafapusztai olaj- és gáztelepeket – és ezzel kezdetét vette a hazai kőolaj- és földgáztermelés.

Nem mehetünk el szó nélkül a laikusok részéről újra és újra elhangzó vélemény mellett, hogy a bányászat megszűnt Magyarországon.

Ez azért vetődhet fel, mert az emberek fejében a szénbányászok képe él – akiknek a munkájára nagy szüksége volt az országnak, főleg a második világháborút követő újjáépítés és iparosítás során.

Sajnos azonban el kell fogadnunk, hogy a piaci viszonyok megváltozásával a **szénbányászat hőskora lejárt.**

Ugyanakkor **szénre továbbra is szükség van:** több év hanyatlás után az energiaválság miatt a fosszilis tüzelőanyagok iránt ismét magasra nőtt a kereslet.

Azonban hiába a robbanásszerű keresletnövekedés – **a szénbányászat finanszírozási szempontból szorult helyzetben van:** a jövőbeli pénzügyi támogatások ugyanis **szigorú klímavédelmi szabályokhoz** vannak kötve. Azok a cégek, amelyek nem tudják teljesíteni az elvárásokat, kiesnek a már eddig is szűk banki portfólióból.

A bányavállalatok ezért kénytelenek máshonnan finanszírozást szerezni a pezsgő piaci helyzetben: a tőzsdék, a kereskedőházak, a befektetési alapok és a kockázati tőke jöhetnek szóba.

A 21. században a gazdasági kérdések kapcsán gyakran háttérbe szorul a bányászat jelentősége, sokkal hangsúlyosabban jelenik meg az ipar, a szolgáltatások, illetve a kutatás-fejlesztés, „információs ipar”.

Azonban nem szabad elfelejteni, hogy **a globális értékláncokban igen fontos szerepet játszanak a nyersanyagok,** ugyanis ezek jelentik az ipari termelés alapját.

Sőt, éppen a **modern technológia és a különböző ipari innovációk, például az autógyártásban épp mostanában zajló elektrifikáció** hajtják fel a különböző nyersanyagok, ritkaföldfémek iránti keresletet, teszik azokat egyre fontosabbá.

Ezeknek a stratégiai nyersanyagoknak a kitermelése sok esetben néhány országban koncentrálódik csupán, ennek pedig **fontos geoökonómiai hatásai** lehetnek.

Következésképpen **hazánk gazdaságstratégiájában** is fontos szerepet kell kapnia ezen tényezők számbavételének – az erőforrásokhoz való hozzáférés ugyanis még ma, a 21. században is a további gazdasági fejlődés egyik fontos alapját képezi.

A magyar gazdaságfejlesztésnek van is mire alapoznia, hiszen Magyarország kétévnnyi GDP-jének megfelelő, **több mint százezermilliárd forintnyi ásványkincs** felett őrkdünk.

Mintegy **négymilliárd tonnás lignitvagyonnal rendelkezünk**, amely nemzetközi viszonylatban is jelentős. A jelenlegi termelési szint mellett **akár 100 évig is kitarthat a hazai termelés.**

Az Európát és hazánkat egyaránt sújtó **energiaválság** mindent felülírt, **újra felértékelte a bányászatot.**

Bebizonyosodott, hogy **a kormány kezdettől hangsúlyozott stratégiája helyes:** a hazai energetikai importfüggőség csökkentése, melyben **fontos szerep jut a bányászatnak**, a hazai energiahordozó-készletek nagyobb mértékű, költséghatékony és környezetkímélő hasznosításának.

Az elhibázott brüsszeli szankciók miatt új energiaforrások után kell néznünk, hogy meg tudjuk védeni a rezsicsökkentést és a magyar családokat.

A 2020 januárjában hatályba lépett **nemzeti energiastratégia** legfontosabb céljai **a hazai földgázellátás kitétségének csökkentése, az energiaszuverenitás és az energiabiztonság megerősítése.**

Gondolom, szükségtelen hangsúlyoznom, mindez miért különösen fontos a jelenlegi geopolitikai helyzetben.

A kormány a kiterjesztések mérséklése érdekében a lehető legnagyobb arányban **belföldön elérhető forrásokból tervezi fedezni a hazai energiaigényeket.**

Tisztelt Ünneplők!

Az eddig elmondottakból nyilvánvaló, hogy **stratégiaiilag rendkívül fontos ágazatról** beszélünk.

Amikor Magyarország jövőjének építéséről beszélünk, a magyar bányászat és a földtan szerepe megkerülhetetlen.

A bányászok által kitermelt **ásványkincs** a szó szoros értelmében kincset jelent az országnak: **a magyar nemzetgazdaság stratégiai alapját képezi.**

A bányászoknak és kohászoknak mindig hangsúlyos szerepe volt – nemcsak hazánk iparának, gazdaságának, hanem **hagyományainak, kultúrájának alakításában** is. Ennek fontos része a dolgozók iránti tiszteletet és megbecsülést szimbolikusan is kifejező **Bányásznapi**.

Szeretném a kormány nevében is kifejezni nagyrabecsülésemet és köszönetemet ennek a közösségnek, amely kemény munkával, tisztességgel, szaktudása fejlesztésével járul hozzá országunk gazdasági teljesítményéhez, építéséhez és biztonságához.

Egyúttal szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak **Dr. Zoltay Ákosnak, a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtitkárának** hosszú évtizedeken átívelő áldozatos munkájáért, a magyar bányászok ügyének állhatatos segítségével.

Meggyőződésem, hogy a magyar bányásztársadalom, azzal a szilárd állhatatossággal, amellyel az elmúlt évszázadokban már megannyi nehézségnek megingathatatlanul ellenállt, az előttünk álló kihívásokkal is meg fog küzdeni.

Ehhez kívánok Önöknek jó egészséget és jó szerencsét!